

ми відомчими актами відповідного органу та доречним представляється внесення зазначеної процедури до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», що сприяє спрощенню формальної сторони державної реєстрації та сприятиме уніфікації законодавства.

Павлов С. С.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри теорії держави і права, кандидат юридичних наук*

ОДНЕ З ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ПІДСУДНОСТІ В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

Досліджуючи існуючу судову практику, яка склалась у господарському судочинстві за останній період, вважаємо за доцільне відмітити, що має місце неоднаковий судовий розсуд у суддів першої та апеляційної інстанцій при інтерпретації та застосуванні статті 17 Господарсько-процесуального кодексу України (Господарсько-процесуального кодексу України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>).

Зазначена стаття закону має розширений предметний зміст, так як наявні у ній норми: встановлює і регламентує єдиний процесуальний порядок передачі, прийняття й вирішення справ, що рухаються з одного господарського суду до іншого господарського суду в силу дії принципу підсудності, надає право апеляційного оскарження тощо. Вважаємо, що зазначене нормативне наповнення однієї статті таким об'ємним статичним та динамічним процесуальним інструментарієм ускладнює її розуміння та застосування. Зокрема, як вбачається з конкретної справи № 11/8(02-52а)/2012/5003 (Єдиний державний реєстр судових рішень. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua>), господарський суд Дніпропетровської області передав, в порядку виконання ст. 17 ГПК України, за підсудністю матеріали справи господарському суду Вінницької області. За наслідками розгляду даних матеріалів, господарський суд Вінницької області у відповідності до приписів п. 5 ст. 63 ГПК України, встановивши порушення позивачем згаданої норми, постановив ухвалу, якою повернув позивачу його позов та додані матеріали.

Апеляційний господарський суд Рівненської області скасував ухвалу господарського суду Вінницької області та направив справу на розгляд до цього суду. У своєму рішенні апеляційний суд виходив з того, що господарський суд Вінницької області, повернувши позовну заяву, цим повторно вирішив питання про можливість прийняття до розгляду господарським судом цієї позовної заяви, оскільки таке питання уже було вирішено господарським судом Дніпропетровської області.

Неоднакове застосування приписів статті 17 ГПК України, на нашу думку, зумовлене текстуальною нерозрізненістю двох правових явищ таких як – матеріали справи та позовні матеріали.

Так, статтею 61 ГПК України передбачено, що питання про прийняття позовної заяви вирішується суддею, якому вона була передана у порядку, встановленому ч.3 ст.2-¹ Кодексу.

У відповідності до статей 62, 63, 64 ГПК України суддя уповноважений відмовити у прийнятті позовної заяви, повернути позовну заяву, порушити провадження у справі, з підстав визначених у Кодексі.

З аналізу вищезазначених статей Кодексу, випливає, що позовні матеріали – це документи, на підставі, яких порушується провадження у господарській справі, про що у відповідності із ст. 64 ГПК України суддею виноситься відповідна ухвала.

Разом з тим, винесення процесуального документа на підставі статті 17 ГПК України наділяє позовні матеріали змістом господарської справи без винесення відповідного процесуального документа і має імперативні вказівки на прийняття суддею позовних матеріалів без їх дослідження на відповідність приписам статей розділу VIII ГПК України.

Таким чином, відсутність розмежування понять «позовні матеріали» та «матеріали справи» ускладнюють судову практику, оскільки залишається не визначеними процесуальні повноваження суддів при відкритті провадження у справах, по позовних матеріалах які надішли від інших господарських судів за підсудністю.

Згама А. О.

*Міжнародний гуманітарний університет,
ст. викладач кафедри цивільного та господарського права і процесу,
кандидат юридичних наук*

ПРО ФАКТОРИНГ ЯК ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

У незалежній Україні вперше поняття факторингу знайшло своє відображення у ст. 3 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 20.03.1991 р., в якій вказувалося, що факторингом є придбання права вимоги з поставки товарів і надання послуг, прийняття ризику виконання таких вимог та інкасація вимог. На практиці факторингова діяльність зводилась лише до цесії, при чому відступалася, як правило, лише дебіторська заборгованість, а угоди з факторингу носили характер разових.

З того часу змінилось розуміння цього правового інституту, стрімко збільшилися обсяги факторингових операцій, зросла увага з боку вітчизняних науковців.

Проте правова природа договору факторингу залишається певною мірою чітко не визначеною. Зокрема, серед вчених немає одностайності в цьому питанні. Одні говорять про факторинг як цивільно-правовий інститут (наприклад, Безклубий І. До питання про юридичну природу договору факторингу / І. Безклубий // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 3. – С. 89-91 або Чапичадзе Я. О. Договір факторингу : автореф.